

# 8. Precios

## **8.1 INDICE DE PRECIOS AL POR MAYOR DEL COMERCIO EN GENERAL**

Resumen

Según origen industrial

Según categorías y grupos

Detalle

## **8.2 INDICE DE PRECIOS AL CONSUMIDOR**

Total nacional y por ciudades

## **8.3 INFLACION MUNDIAL**

Indice de precios para algunos países

Variaciones porcentuales

## **8.4 PRECIOS DEL CAFE**

Precio interno, externo, mínimo de reintegro, cuota de retención e impuesto ad-valorem

## **8.5 COSTOS DE LA CONSTRUCCION**

Indice de costos para la construcción de vivienda en Bogotá, D. E.

## **8.6 PRECIOS DE METALES PRECIOSOS Y OTROS METALES EN LONDRES Y NUEVA YORK**

Precios internacionales de metales y otros productos



# 8. 1. 1 Índice de precios al por mayor del comercio en general. Resumen

(Base 1970 = 100)

| Fin de:               | Según origen del artículo |                         |            |            |                     | Según uso o destino económico (1) |                            |                                         |                   |
|-----------------------|---------------------------|-------------------------|------------|------------|---------------------|-----------------------------------|----------------------------|-----------------------------------------|-------------------|
|                       | Total                     | Producidos y consumidos | Importados | Exportados | Exportados sin café | Bienes de capital                 |                            | Materias primas y productos intermedios | Bienes de consumo |
|                       |                           |                         |            |            |                     | Total                             | Materiales de construcción |                                         |                   |
| 1982 .....            | 1 426.1                   | 1 608.4                 | 1 070.5    | 1 161.4    | 1 366.3             | 1 108.4                           | 1 378.9                    | 1 161.7                                 | 1 877.7           |
| 1983 .....            | 1 682.2                   | 1 903.7                 | 1 321.2    | 1 604.0    | 1 819.7             | 1 330.9                           | 1 628.5                    | 1 350.6                                 | 2 232.6           |
| 1984 .....            | 2 038.7                   | 2 272.0                 | 1 791.3    | 1 983.2    | 2 268.5             | 1 703.1                           | 1 954.4                    | 1 628.4                                 | 2 685.4           |
| 1985 .....            | 2 507.1                   | 2 785.7                 | 2 384.9    | 3 256.0    | 2 786.5             | 2 228.8                           | 2 366.1                    | 1 987.3                                 | 3 276.0           |
| 1986 .....            | 3 118.3                   | 3 481.2                 | 2 896.9    | 3 334.9    | 3 202.3             | 2 770.3                           | 3 011.2                    | 2 516.5                                 | 4 017.4           |
| 1986 Septiembre ..... | 2 968.7                   | 3 295.1                 | 2 768.7    | 3 909.3    | 2 811.9             | 2 675.5                           | 2 919.5                    | 2 425.2                                 | 3 773.2           |
| Octubre .....         | 3 027.2                   | 3 363.0                 | 2 818.9    | 3 821.9    | 2 997.6             | 2 733.1                           | 3 005.2                    | 2 458.4                                 | 3 865.1           |
| Noviembre .....       | 3 071.7                   | 3 420.5                 | 2 852.3    | 3 555.6    | 3 047.9             | 2 751.4                           | 3 010.5                    | 2 486.0                                 | 3 940.5           |
| 1987 Septiembre ..... | 3 691.7                   | 4 104.1                 | 3 474.7    | 3 714.8    | 4 540.6             | 3 376.9                           | 3 774.6                    | 2 986.0                                 | 4 713.9           |
| Octubre .....         | 3 756.9                   | 4 177.7                 | 3 545.7    | 3 859.9    | 4 454.3             | 3 437.4                           | 3 806.8                    | 3 032.0                                 | 4 805.5           |
| Noviembre .....       | 3 824.1                   | 4 257.2                 | 3 616.0    | 4 007.9    | 4 523.5             | 3 497.4                           | 3 913.0                    | 3 054.6                                 | 4 933.1           |

(1) Clasificación CUODE E/CN 12/739. Comisión Económica para la América Latina — CEPAL, 1972. Fuente: Banco de la República — Departamento de Investigaciones Económicas.

# 8. 1. 2 Índice de precios al por mayor del comercio en general, según origen industrial (1)

(Base 1970 = 100)

| Fin de:               | Producción industrial nacional          |         |         |           |         |          |                             |                       |          |                                |                 |                       |
|-----------------------|-----------------------------------------|---------|---------|-----------|---------|----------|-----------------------------|-----------------------|----------|--------------------------------|-----------------|-----------------------|
|                       | Agricultura, silvicultura, caza y pesca | Minería | Total   | Alimentos | Bebidas | Textiles | Calzado y prendas de vestir | Papel y sus productos | Químicos | Derivados de petróleo y carbón | Metales básicos | Manufacturas diversas |
| 1982 .....            | 2 028.1                                 | 1 225.9 | 1 254.3 | 1 205.4   | 1 073.5 | 1 191.2  | 997.9                       | 1 083.8               | 1 008.9  | 4 254.2                        | 1 095.6         | 691.9                 |
| 1983 .....            | 2 404.7                                 | 1 466.3 | 1 456.8 | 1 412.5   | 1 247.0 | 1 460.3  | 1 098.4                     | 1 283.0               | 1 181.9  | 4 268.4                        | 1 443.5         | 816.5                 |
| 1984 .....            | 2 834.2                                 | 1 786.8 | 1 776.8 | 1 619.3   | 1 494.6 | 1 876.1  | 1 315.8                     | 1 672.8               | 1 417.7  | 6 060.1                        | 1 764.9         | 887.6                 |
| 1985 .....            | 3 526.5                                 | 2 216.5 | 2 131.2 | 1 925.6   | 1 844.3 | 2 255.6  | 1 670.1                     | 1 961.6               | 1 792.1  | 6 129.0                        | 2 347.2         | 1 187.7               |
| 1986 .....            | 4 408.2                                 | 2 768.6 | 2 655.1 | 2 365.9   | 2 356.1 | 2 701.4  | 1 960.4                     | 2 456.9               | 2 159.6  | 7 373.0                        | 3 595.2         | 1 418.0               |
| 1986 Septiembre ..... | 4 094.8                                 | 2 645.5 | 2 568.9 | 2 234.6   | 2 299.9 | 2 691.5  | 1 896.9                     | 2 324.7               | 2 139.3  | 7 374.5                        | 3 503.5         | 1 310.2               |
| Octubre .....         | 4 207.2                                 | 2 683.5 | 2 609.0 | 2 276.1   | 2 299.9 | 2 692.7  | 1 920.7                     | 2 376.4               | 2 149.6  | 7 373.1                        | 3 781.2         | 1 319.3               |
| Noviembre .....       | 4 297.7                                 | 2 720.3 | 2 635.5 | 2 324.9   | 2 323.1 | 2 701.4  | 1 936.3                     | 2 456.9               | 2 156.4  | 7 370.7                        | 3 729.9         | 1 319.3               |
| 1987 Septiembre ..... | 4 986.0                                 | 3 240.0 | 3 262.5 | 2 816.5   | 2 994.5 | 3 431.8  | 2 293.5                     | 2 880.3               | 2 724.9  | 9 182.2                        | 4 400.9         | 1 634.2               |
| Octubre .....         | 5 107.0                                 | 3 324.4 | 3 304.8 | 2 853.6   | 3 004.5 | 3 440.8  | 2 327.6                     | 3 084.7               | 2 746.5  | 9 183.8                        | 4 408.5         | 1 709.2               |
| Noviembre .....       | 5 247.0                                 | 3 390.3 | 3 342.2 | 2 910.5   | 3 020.4 | 3 443.0  | 2 339.6                     | 3 105.7               | 2 781.5  | 9 193.7                        | 4 275.4         | 1 709.2               |

(1) Clasificación Industrial Internacional Uniforme, CIIU Revisión 1, Naciones Unidas, 1958. Fuente: Banco de la República — Departamento de Investigaciones Económicas.

# 8. 1. 3 Índice de precios al por mayor del comercio en general, según categorías y grupos (1)

(Base 1970 = 100)

| Descripción: |                                       | Fin de: |         |         |          |          | 1986     |          |          | 1987     |          |          |
|--------------|---------------------------------------|---------|---------|---------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|
|              |                                       | 1982    | 1983    | 1984    | 1985     | 1986     | Sept.    | Octubre  | Nov.     | Sept.    | Octubre  | Nov.     |
| I.           | Bienes producidos y consumidos ...    | 1 608.4 | 1 903.7 | 2 272.0 | 2 785.7  | 3 481.2  | 3 295.1  | 3 363.0  | 3 420.5  | 4 104.1  | 4 177.7  | 4 257.2  |
|              | Alimentos y animales vivos .....      | 1 834.5 | 2 176.6 | 2 539.6 | 3 128.6  | 3 927.6  | 3 655.0  | 3 748.3  | 3 834.1  | 4 523.4  | 4 614.2  | 4 727.6  |
|              | Bebidas y tabaco .....                | 1 238.2 | 1 472.4 | 1 708.6 | 2 084.1  | 2 662.5  | 2 615.8  | 2 620.9  | 2 641.0  | 3 298.7  | 3 358.2  | 3 370.3  |
|              | Materias primas no combustibles ...   | 1 171.7 | 1 499.7 | 1 907.4 | 2 255.6  | 2 673.1  | 2 628.0  | 2 629.9  | 2 636.3  | 3 383.7  | 3 395.3  | 3 408.8  |
|              | Combustibles y lubricantes .....      | 1 734.1 | 1 911.1 | 2 443.9 | 2 716.9  | 3 296.6  | 3 227.5  | 3 247.2  | 3 267.3  | 3 391.0  | 4 045.8  | 4 096.0  |
|              | Aceites y grasas animales y vegetales | 1 280.5 | 1 661.9 | 2 435.7 | 2 758.9  | 3 246.3  | 3 276.2  | 3 281.2  | 3 283.9  | 3 681.8  | 3 728.7  | 3 775.5  |
|              | Productos químicos .....              | 1 076.4 | 1 255.1 | 1 500.6 | 1 908.1  | 2 304.9  | 2 281.7  | 2 293.4  | 2 301.3  | 2 907.4  | 2 931.1  | 2 970.8  |
|              | Artículos manufacturados .....        | 1 277.5 | 1 519.9 | 1 934.1 | 2 429.9  | 3 102.3  | 3 029.6  | 3 094.1  | 3 110.6  | 3 825.4  | 3 885.6  | 3 911.0  |
|              | Maquinaria y equipo de transporte     | 1 903.0 | 1 075.1 | 1 385.1 | 1 903.6  | 2 394.6  | 2 303.5  | 2 377.6  | 2 392.3  | 3 078.1  | 3 160.9  | 3 240.9  |
|              | Artículos manufacturados diversos     | 1 084.7 | 1 212.2 | 1 529.8 | 1 896.9  | 2 226.7  | 2 155.6  | 2 180.7  | 2 203.4  | 2 700.7  | 2 736.1  | 2 754.6  |
| II.          | Bienes importados .....               | 1 070.5 | 1 321.2 | 1 791.3 | 2 384.9  | 2 896.9  | 2 768.7  | 2 818.9  | 2 852.3  | 3 474.7  | 3 545.7  | 3 616.0  |
|              | Alimentos y animales vivos .....      | 860.1   | 1 047.9 | 1 217.5 | 1 480.5  | 1 695.4  | 1 538.2  | 1 562.1  | 1 630.6  | 1 963.5  | 2 068.7  | 2 124.6  |
|              | Bebidas y tabaco .....                | 364.6   | 509.7   | 648.3   | 731.8    | 909.5    | 877.8    | 885.6    | 900.3    | 1 107.8  | 1 114.5  | 1 125.7  |
|              | Materias primas no combustibles ...   | 1 070.0 | 1 313.2 | 1 840.7 | 2 488.8  | 3 206.1  | 3 034.5  | 3 090.6  | 3 158.4  | 4 190.3  | 4 310.3  | 4 547.3  |
|              | Combustibles y lubricantes .....      | 4 487.6 | 5 787.7 | 7 006.6 | 11 133.3 | 13 578.7 | 13 613.3 | 13 943.5 | 13 578.3 | 14 928.0 | 15 629.8 | 15 789.1 |
|              | Aceites y grasas animales y vegetales | 553.8   | 694.1   | 1 001.0 | 1 046.8  | 866.4    | 1 030.9  | 1 039.0  | 1 005.4  | 1 096.0  | 1 105.8  | 1 116.4  |
|              | Productos químicos .....              | 1 126.3 | 1 420.5 | 1 821.2 | 2 438.6  | 3 126.7  | 2 915.1  | 3 038.1  | 3 061.5  | 3 716.6  | 3 743.5  | 3 855.1  |
|              | Artículos manufacturados .....        | 951.6   | 1 171.6 | 1 615.5 | 2 178.3  | 2 673.6  | 2 527.9  | 2 582.3  | 2 609.8  | 3 285.1  | 3 336.1  | 3 430.8  |
|              | Maquinaria y equipo de transporte     | 1 065.7 | 1 306.4 | 1 817.4 | 2 382.4  | 2 833.1  | 2 729.1  | 2 759.2  | 2 793.4  | 3 355.1  | 3 426.4  | 3 462.4  |
|              | Artículos manufacturados diversos     | 1 197.9 | 1 410.9 | 2 055.5 | 2 768.0  | 3 453.3  | 3 257.8  | 3 263.5  | 3 419.5  | 4 399.8  | 4 409.8  | 4 414.6  |
| III.         | Bienes exportados .....               | 1 161.4 | 1 604.0 | 1 983.2 | 3 256.0  | 3 334.9  | 3 909.3  | 3 821.9  | 3 555.6  | 3 714.8  | 3 859.9  | 4 007.9  |
|              | Alimentos y animales vivos .....      | 1 009.8 | 1 431.1 | 1 740.2 | 3 328.8  | 3 273.5  | 4 282.5  | 4 056.3  | 3 662.0  | 3 143.4  | 3 403.9  | 3 576.1  |
|              | Bebidas y tabaco .....                | 1 366.4 | 1 815.0 | 2 253.9 | 3 126.2  | 3 863.0  | 3 611.6  | 3 714.2  | 3 779.2  | 4 409.8  | 4 448.7  | 4 470.1  |
|              | Materias primas no combustibles ...   | 762.2   | 1 159.2 | 1 297.1 | 1 547.5  | 2 033.2  | 1 634.6  | 1 801.5  | 1 875.3  | 3 054.5  | 2 938.6  | 2 955.6  |
|              | Combustibles y lubricantes .....      | 2 902.7 | 3 838.6 | 5 178.9 | 5 702.1  | 5 189.3  | 4 113.0  | 4 738.1  | 4 754.4  | 8 597.4  | 8 172.4  | 8 408.2  |
|              | Productos químicos .....              | 848.2   | 1 049.1 | 1 368.9 | 1 901.2  | 2 242.6  | 2 151.9  | 2 192.3  | 2 217.2  | 2 556.4  | 2 576.0  | 2 586.7  |
|              | Artículos manufacturados .....        | 1 067.9 | 1 291.7 | 1 516.2 | 2 133.1  | 3 334.1  | 3 192.0  | 3 234.3  | 3 295.0  | 4 245.1  | 4 301.7  | 4 334.8  |
|              | Maquinaria y equipo de transporte     | 1 100.4 | 1 462.8 | 1 774.2 | 2 531.7  | 3 080.5  | 2 904.3  | 2 949.8  | 2 998.7  | 3 486.8  | 3 515.5  | 3 542.3  |
|              | Artículos manufacturados diversos     | 511.4   | 656.5   | 799.3   | 1 147.6  | 1 444.6  | 1 354.9  | 1 376.5  | 1 417.7  | 1 677.6  | 1 688.9  | 1 698.1  |

(1) Para el cálculo de los índices totales, se consideran únicamente las dos categorías de bienes producidos y consumidos en el país e importados. Fuente: Banco de la República — Departamento de Investigaciones Económicas.



# 8. 1. 4 Índice de precios al por mayor del comercio en general. Detalle (1)

(Base 1970 = 100)

| Descripción (2):                            | Fin de: |         |         |         |         | 1986    |         |         | 1987    |         |         |
|---------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
|                                             | 1982    | 1983    | 1984    | 1985    | 1986    | Sept.   | Octubre | Nov.    | Sept.   | Octubre | Nov.    |
| Alimentos y animales vivos .....            | 1 630 0 | 1 923 5 | 2 239 1 | 2 741 6 | 3 412 2 | 3 184 5 | 3 263 4 | 3 334 8 | 3 924 4 | 4 005 5 | 4 109 7 |
| Animales vivos .....                        | 1 738 2 | 2 000 0 | 2 201 9 | 2 657 2 | 3 433 1 | 3 226 9 | 3 246 5 | 3 336 3 | 3 963 8 | 4 006 5 | 4 040 5 |
| Carnes y preparados .....                   | 1 775 2 | 2 099 4 | 2 224 2 | 2 765 9 | 3 866 7 | 3 367 6 | 3 502 2 | 3 681 3 | 4 607 3 | 4 612 3 | 4 654 4 |
| Productos lácteos y huevos .....            | 1 487 7 | 1 739 4 | 1 953 0 | 2 478 2 | 2 893 4 | 2 770 9 | 2 790 2 | 2 849 6 | 3 519 8 | 3 535 3 | 3 588 6 |
| Pescados y preparados .....                 | 1 903 8 | 2 311 5 | 2 844 8 | 3 206 2 | 4 147 9 | 3 973 4 | 4 059 7 | 4 159 5 | 5 260 7 | 5 272 8 | 5 514 6 |
| Cereales y preparados .....                 | 1 320 1 | 1 541 2 | 1 919 1 | 2 403 1 | 2 970 0 | 2 624 6 | 2 719 8 | 2 866 7 | 3 403 1 | 3 462 7 | 3 684 3 |
| Frutas y legumbres .....                    | 3 705 6 | 4 468 4 | 5 434 5 | 6 767 3 | 8 009 6 | 7 539 1 | 7 791 8 | 7 867 7 | 9 062 2 | 9 342 5 | 9 660 0 |
| Azúcar y preparados .....                   | 1 514 0 | 1 961 2 | 2 333 1 | 2 574 7 | 3 261 5 | 3 103 5 | 3 144 5 | 3 216 0 | 3 880 2 | 3 949 4 | 4 107 2 |
| Café y cacao .....                          | 604 9   | 662 5   | 734 8   | 867 3   | 1 151 7 | 1 115 0 | 1 142 1 | 1 142 2 | 1 221 6 | 1 278 1 | 1 287 5 |
| Alimentos para animales .....               | 1 537 3 | 1 798 8 | 2 111 3 | 2 791 0 | 3 383 5 | 3 237 2 | 3 326 3 | 3 358 4 | 4 454 2 | 4 502 5 | 4 539 1 |
| Alimentos diversos .....                    | 1 183 9 | 1 480 8 | 1 896 7 | 2 260 1 | 2 762 0 | 2 775 3 | 2 802 1 | 2 774 5 | 3 425 4 | 3 477 7 | 3 526 2 |
| Bebidas y tabaco .....                      | 1 223 8 | 1 455 8 | 1 682 4 | 2 049 2 | 2 600 5 | 2 550 6 | 2 558 5 | 2 579 1 | 3 227 3 | 3 286 4 | 3 296 2 |
| Bebidas .....                               | 1 118 1 | 1 296 8 | 1 550 0 | 1 922 9 | 2 446 7 | 2 394 0 | 2 394 1 | 2 419 2 | 3 125 5 | 3 136 3 | 3 136 6 |
| Tabaco y manufacturas .....                 | 1 464 4 | 1 817 5 | 1 983 8 | 2 336 3 | 2 950 5 | 2 906 9 | 2 932 8 | 2 943 0 | 3 458 9 | 3 627 9 | 3 659 3 |
| Materias primas no combustibles .....       | 1 016 5 | 1 292 2 | 1 661 4 | 1 994 9 | 2 387 3 | 2 334 3 | 2 342 4 | 2 355 1 | 3 026 0 | 3 048 8 | 3 087 1 |
| Semillas oleaginosas .....                  | 901 8   | 1 139 7 | 1 652 5 | 2 340 2 | 2 709 4 | 2 555 0 | 2 556 1 | 2 569 0 | 3 104 4 | 3 104 4 | 3 134 6 |
| Caucho .....                                | 943 1   | 1 149 6 | 1 560 8 | 2 073 6 | 2 426 4 | 2 456 7 | 2 457 3 | 2 485 3 | 2 823 7 | 3 018 3 | 3 278 9 |
| Maderas en bruto, aserrada y corcho .....   | 1 472 0 | 1 684 7 | 2 122 8 | 2 474 0 | 3 009 7 | 3 089 1 | 3 071 0 | 3 046 5 | 3 559 9 | 3 693 5 | 3 689 1 |
| Pulpa y desperdicios de papel .....         | 1 159 6 | 1 421 4 | 1 912 0 | 2 486 3 | 3 405 2 | 3 218 9 | 3 261 8 | 3 343 4 | 4 440 1 | 4 567 2 | 4 675 7 |
| Fibras textiles .....                       | 954 2   | 1 236 5 | 1 557 0 | 1 767 8 | 2 088 7 | 2 064 5 | 2 068 7 | 2 073 6 | 2 756 0 | 2 758 1 | 2 781 9 |
| Minerales en bruto .....                    | 2 068 5 | 2 484 4 | 2 939 0 | 3 627 0 | 4 886 5 | 4 762 3 | 4 840 7 | 4 906 1 | 6 006 1 | 6 197 0 | 6 284 8 |
| Productos vegetales diversos .....          | 1 386 3 | 1 652 2 | 2 019 6 | 2 323 5 | 2 455 8 | 2 439 7 | 2 444 6 | 2 450 1 | 2 653 4 | 2 657 3 | 2 686 6 |
| Combustibles y lubricantes .....            | 2 236 5 | 2 443 0 | 3 243 1 | 3 823 1 | 4 430 3 | 4 341 5 | 4 371 9 | 4 395 4 | 5 345 7 | 5 404 7 | 5 452 9 |
| Carbón .....                                | 2 530 1 | 2 900 0 | 3 393 2 | 3 857 8 | 4 424 3 | 4 361 7 | 4 362 0 | 4 362 0 | 5 615 4 | 5 896 9 | 6 124 5 |
| Petróleo y sus derivados .....              | 2 364 8 | 2 502 3 | 3 437 2 | 3 774 4 | 4 645 8 | 4 571 4 | 4 600 4 | 4 619 7 | 5 600 6 | 5 628 4 | 5 648 7 |
| Electricidad .....                          | 1 366 8 | 1 815 0 | 2 135 1 | 2 676 1 | 3 321 8 | 3 140 3 | 3 198 8 | 3 261 2 | 3 839 0 | 3 902 4 | 3 968 1 |
| Aceites y grasas animales y vegetales ..... | 1 086 2 | 1 403 6 | 2 052 9 | 2 301 1 | 2 610 5 | 2 676 3 | 2 682 0 | 2 675 0 | 2 988 7 | 3 025 6 | 3 062 6 |
| Aceites y grasas animales .....             | 546 6   | 685 9   | 989 8   | 1 029 4 | 844 1   | 1 010 0 | 1 017 6 | 983 6   | 1 063 4 | 1 072 4 | 1 082 2 |
| Aceites vegetales .....                     | 1 280 5 | 1 661 9 | 2 435 7 | 2 758 9 | 3 246 3 | 3 276 2 | 3 281 2 | 3 283 6 | 3 681 8 | 3 728 7 | 3 775 5 |
| Productos químicos .....                    | 1 071 0 | 1 276 4 | 1 558 4 | 2 012 4 | 2 478 4 | 2 406 5 | 2 447 0 | 2 458 8 | 3 064 9 | 3 089 3 | 3 146 8 |
| Compuestos químicos .....                   | 1 220 5 | 1 412 5 | 1 814 5 | 2 350 0 | 3 087 6 | 2 877 0 | 3 029 9 | 3 036 1 | 3 765 0 | 3 787 2 | 3 914 6 |
| Colorantes y curtiembres .....              | 1 182 7 | 1 528 5 | 1 782 3 | 2 649 5 | 3 516 4 | 3 472 4 | 3 508 4 | 3 509 2 | 4 568 6 | 4 547 5 | 4 591 8 |
| Productos farmacéuticos .....               | 832 4   | 1 026 3 | 1 196 9 | 1 337 3 | 1 734 5 | 1 700 4 | 1 714 5 | 1 727 0 | 2 195 5 | 2 204 1 | 2 264 7 |
| Perfumería y tocador .....                  | 1 046 5 | 1 211 1 | 1 537 5 | 2 127 3 | 2 436 8 | 2 405 3 | 2 429 0 | 2 434 7 | 2 992 1 | 2 993 3 | 2 994 1 |
| Abonos manufacturados .....                 | 1 498 5 | 1 518 1 | 1 903 4 | 2 420 7 | 2 547 4 | 2 543 8 | 2 543 8 | 2 547 4 | 2 890 8 | 3 003 7 | 3 072 4 |
| Plásticos y resinas artificiales .....      | 1 344 1 | 1 872 2 | 2 365 5 | 3 107 5 | 3 571 7 | 3 371 3 | 3 418 2 | 3 465 8 | 4 255 7 | 4 362 4 | 4 442 5 |
| Productos químicos diversos .....           | 1 033 1 | 1 221 1 | 1 399 5 | 2 047 4 | 2 573 1 | 2 545 7 | 2 549 6 | 2 569 0 | 3 322 8 | 3 338 1 | 3 340 7 |
| Artículos manufacturados .....              | 1 209 9 | 1 448 7 | 1 838 3 | 2 334 9 | 3 021 6 | 2 951 5 | 3 023 6 | 3 033 9 | 3 735 1 | 3 791 5 | 3 801 9 |
| Cueros y sus manufacturas .....             | 1 223 6 | 1 364 3 | 1 899 8 | 2 726 0 | 3 898 1 | 3 831 0 | 3 886 8 | 3 886 8 | 4 552 1 | 4 595 1 | 4 676 0 |
| Manufacturas de caucho .....                | 834 1   | 991 4   | 1 180 3 | 1 572 3 | 2 124 8 | 2 090 3 | 2 123 9 | 2 124 3 | 2 788 3 | 2 901 4 | 2 903 8 |
| Manufacturas de madera .....                | 1 079 7 | 1 192 7 | 1 554 2 | 1 877 2 | 2 136 2 | 2 136 2 | 2 136 2 | 2 136 2 | 2 229 1 | 2 404 3 | 2 404 3 |
| Papel y sus manufacturas .....              | 1 127 0 | 1 339 7 | 1 777 8 | 2 172 0 | 2 761 6 | 2 598 6 | 2 667 2 | 2 739 3 | 3 292 4 | 3 498 0 | 3 531 3 |
| Hilados y tejidos .....                     | 1 366 0 | 1 601 4 | 2 095 6 | 2 637 5 | 3 216 3 | 3 199 6 | 3 201 0 | 3 216 3 | 4 009 7 | 4 026 0 | 4 029 8 |
| De minerales no metálicos .....             | 1 536 7 | 1 741 4 | 2 003 1 | 2 374 0 | 2 943 3 | 2 896 4 | 2 924 4 | 2 928 8 | 3 772 0 | 3 791 2 | 3 892 8 |
| Hierro y acero .....                        | 1 073 4 | 1 357 0 | 1 781 9 | 2 260 9 | 2 886 6 | 2 705 1 | 2 844 5 | 2 860 1 | 3 497 5 | 3 534 7 | 3 657 1 |
| Metales no ferrosos .....                   | 1 013 8 | 1 408 1 | 1 579 3 | 2 304 4 | 4 035 7 | 4 110 0 | 4 421 9 | 4 309 2 | 5 084 5 | 5 096 6 | 5 660 1 |
| Manufacturas de metales diversos .....      | 885 2   | 1 076 2 | 1 282 1 | 1 705 9 | 2 148 8 | 2 046 0 | 2 131 8 | 2 148 4 | 2 768 8 | 2 796 2 | 2 860 4 |
| Maquinaria y equipo de transporte .....     | 1 022 2 | 1 244 9 | 1 707 7 | 2 256 8 | 2 710 4 | 2 610 4 | 2 649 5 | 2 679 2 | 3 262 5 | 3 335 3 | 3 379 8 |
| Maquinaria no eléctrica .....               | 1 023 1 | 1 258 1 | 1 715 3 | 2 372 6 | 2 845 9 | 2 757 2 | 2 777 8 | 2 805 6 | 3 437 3 | 3 487 6 | 3 512 2 |
| Maquinaria eléctrica .....                  | 919 6   | 1 088 0 | 1 441 3 | 1 820 0 | 2 249 7 | 2 204 8 | 2 234 4 | 2 245 9 | 2 698 4 | 2 845 7 | 2 870 8 |
| Equipo de transporte .....                  | 1 078 6 | 1 318 1 | 1 848 2 | 2 374 5 | 2 819 9 | 2 676 7 | 2 741 2 | 2 783 4 | 3 386 8 | 3 442 6 | 3 519 7 |
| Artículos manufacturados diversos .....     | 1 074 5 | 1 210 1 | 1 560 3 | 1 962 4 | 2 330 2 | 2 244 7 | 2 267 0 | 2 304 9 | 2 851 3 | 2 883 7 | 2 900 0 |
| Artículos prefabricados .....               | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   | 263 9   |
| Muebles .....                               | 1 177 2 | 1 412 5 | 1 546 9 | 1 828 3 | 2 138 5 | 2 091 4 | 2 102 2 | 2 104 4 | 2 531 5 | 2 583 9 | 2 666 8 |
| Vestuario .....                             | 988 1   | 1 081 4 | 1 272 8 | 1 599 7 | 1 815 6 | 1 778 1 | 1 792 5 | 1 806 3 | 2 079 8 | 2 095 7 | 2 108 9 |
| Calzado .....                               | 1 053 7 | 1 176 1 | 1 467 7 | 1 827 5 | 2 326 3 | 2 159 7 | 2 203 4 | 2 238 4 | 2 799 9 | 2 929 3 | 2 938 8 |
| Instrumentos profes. y de control .....     | 1 039 5 | 1 416 7 | 2 039 8 | 2 930 5 | 3 773 0 | 3 584 1 | 3 603 1 | 3 660 0 | 4 862 7 | 4 895 9 | 4 912 3 |
| Artículos manufacturados diversos .....     | 1 273 9 | 1 439 1 | 2 255 3 | 2 832 1 | 3 455 9 | 3 292 8 | 3 329 8 | 3 440 5 | 4 594 6 | 4 612 3 | 4 612 8 |

(1) Incluye bienes producidos y consumidos en el país e importados. (2) Según la Clasificación Uniforme para el Comercio Internacional, CUCI, revisada. Naciones Unidas, 1960. Fuente: Banco de la República — Departamento de Investigaciones Económicas

8. 2. 1 Índice de precios al consumidor

(Base diciembre 1978 = 100)

| Fin de:               | Nivel de ingresos medios (empleados) |           |          |           |            | Nivel de ingresos bajos (obreros) |           |          |           |            |
|-----------------------|--------------------------------------|-----------|----------|-----------|------------|-----------------------------------|-----------|----------|-----------|------------|
|                       | Total                                | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo | Total                             | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo |
| Índice nacional       |                                      |           |          |           |            |                                   |           |          |           |            |
| 1982 .....            | 246.1                                | 268.8     | 230.8    | 209.6     | 239.8      | 257.7                             | 265.3     | 259.0    | 218.1     | 240.1      |
| 1983 .....            | 286.7                                | 315.5     | 262.9    | 234.0     | 286.0      | 300.7                             | 310.9     | 295.3    | 247.9     | 292.5      |
| 1984 .....            | 339.1                                | 374.3     | 293.7    | 275.1     | 356.6      | 355.7                             | 371.9     | 333.3    | 292.9     | 364.4      |
| 1985 .....            | 412.9                                | 479.9     | 338.3    | 317.8     | 425.5      | 436.6                             | 475.7     | 382.9    | 341.7     | 434.6      |
| 1986 .....            | 501.9                                | 597.4     | 391.3    | 374.1     | 521.8      | 527.0                             | 586.3     | 436.6    | 409.8     | 533.8      |
| 1986 Septiembre ..... | 471.3                                | 548.6     | 376.5    | 358.2     | 496.8      | 492.6                             | 534.5     | 424.1    | 388.7     | 515.6      |
| Octubre .....         | 481.6                                | 562.8     | 381.6    | 362.5     | 508.9      | 502.6                             | 548.2     | 428.5    | 394.8     | 524.2      |
| Noviembre .....       | 489.6                                | 577.5     | 385.0    | 367.8     | 512.8      | 514.5                             | 566.4     | 432.9    | 399.5     | 530.3      |
| 1987 Septiembre ..... | 582.8                                | 702.4     | 440.2    | 424.5     | 610.8      | 618.6                             | 697.1     | 494.0    | 465.5     | 636.5      |
| Octubre .....         | 592.1                                | 717.7     | 445.7    | 425.6     | 616.2      | 631.0                             | 715.8     | 500.7    | 472.3     | 638.7      |
| Noviembre .....       | 603.8                                | 736.6     | 453.6    | 438.4     | 622.6      | 644.7                             | 734.4     | 509.3    | 479.6     | 646.4      |

| Fin de:               | Bogotá |       |       |       |       |       |       |       |       |       |
|-----------------------|--------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| 1982 .....            | 250.8  | 281.6 | 239.5 | 211.8 | 232.0 | 261.8 | 278.2 | 252.2 | 221.0 | 236.6 |
| 1983 .....            | 290.1  | 328.7 | 271.3 | 239.1 | 273.2 | 305.4 | 323.6 | 292.8 | 252.2 | 286.8 |
| 1984 .....            | 341.1  | 384.8 | 303.4 | 282.4 | 343.3 | 357.5 | 381.3 | 327.9 | 298.3 | 358.5 |
| 1985 .....            | 416.1  | 504.2 | 339.4 | 327.7 | 410.5 | 441.9 | 496.4 | 369.7 | 351.8 | 430.7 |
| 1986 .....            | 503.9  | 623.9 | 388.3 | 388.1 | 509.2 | 531.9 | 610.9 | 414.2 | 420.1 | 531.0 |
| 1986 Septiembre ..... | 474.8  | 576.6 | 375.5 | 370.5 | 482.8 | 497.7 | 559.9 | 402.9 | 400.5 | 511.2 |
| Octubre .....         | 483.7  | 588.0 | 379.7 | 374.9 | 495.5 | 505.6 | 569.6 | 407.2 | 406.3 | 521.1 |
| Noviembre .....       | 491.2  | 602.7 | 382.1 | 379.2 | 499.5 | 519.0 | 590.7 | 411.6 | 410.4 | 527.9 |
| 1987 Septiembre ..... | 580.2  | 729.3 | 432.9 | 441.6 | 589.3 | 621.5 | 724.3 | 467.1 | 479.1 | 627.9 |
| Octubre .....         | 588.8  | 745.2 | 437.8 | 446.5 | 592.8 | 635.5 | 746.5 | 473.7 | 486.6 | 629.0 |
| Noviembre .....       | 600.6  | 766.6 | 443.4 | 455.9 | 599.0 | 650.4 | 768.3 | 481.2 | 494.7 | 636.2 |

| Fin de:               | Barranquilla |       |       |       |       |       |       |       |       |       |
|-----------------------|--------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| 1982 .....            | 238.6        | 267.0 | 202.5 | 204.8 | 229.1 | 247.8 | 261.1 | 234.1 | 218.4 | 233.3 |
| 1983 .....            | 277.5        | 309.6 | 228.0 | 222.5 | 279.7 | 284.1 | 302.5 | 255.9 | 244.9 | 279.2 |
| 1984 .....            | 327.0        | 361.1 | 258.1 | 253.0 | 348.3 | 328.8 | 346.2 | 289.7 | 286.1 | 346.6 |
| 1985 .....            | 390.8        | 446.4 | 296.4 | 287.5 | 404.4 | 399.6 | 435.4 | 330.2 | 334.1 | 408.6 |
| 1986 .....            | 469.7        | 543.8 | 348.1 | 325.7 | 486.3 | 480.2 | 531.3 | 379.4 | 396.1 | 491.7 |
| 1986 Septiembre ..... | 452.0        | 523.4 | 331.7 | 315.3 | 470.3 | 459.0 | 502.5 | 367.4 | 378.2 | 482.2 |
| Octubre .....         | 458.0        | 529.4 | 338.7 | 319.8 | 475.7 | 467.7 | 515.0 | 372.0 | 383.5 | 484.8 |
| Noviembre .....       | 463.0        | 536.7 | 343.1 | 321.5 | 478.3 | 476.0 | 526.8 | 376.2 | 385.8 | 489.7 |
| 1987 Septiembre ..... | 558.2        | 676.2 | 386.4 | 350.5 | 559.3 | 579.9 | 663.9 | 425.8 | 429.5 | 585.1 |
| Octubre .....         | 564.8        | 680.9 | 392.8 | 357.2 | 569.5 | 587.4 | 673.1 | 432.4 | 437.2 | 587.2 |
| Noviembre .....       | 571.7        | 688.3 | 403.2 | 364.9 | 572.3 | 590.7 | 674.4 | 439.3 | 442.5 | 591.2 |



## 8. 2. 1 Índice de precios al consumidor (continuación)

(Base diciembre 1978 = 100)

| Fin de:               | Nivel de ingresos medios (empleados) |           |          |           |            | Nivel de ingresos bajos (obreros) |           |          |           |            |
|-----------------------|--------------------------------------|-----------|----------|-----------|------------|-----------------------------------|-----------|----------|-----------|------------|
|                       | Total                                | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo | Total                             | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo |
| <b>Bucaramanga</b>    |                                      |           |          |           |            |                                   |           |          |           |            |
| 1982 .....            | 237.4                                | 258.5     | 210.9    | 242.7     | 233.0      | 269.1                             | 270.9     | 271.2    | 269.9     | 255.6      |
| 1983 .....            | 273.2                                | 301.0     | 233.7    | 271.2     | 274.4      | 306.7                             | 312.1     | 299.0    | 303.2     | 303.6      |
| 1984 .....            | 321.9                                | 348.8     | 263.8    | 321.1     | 342.4      | 357.0                             | 360.9     | 342.3    | 360.6     | 374.6      |
| 1985 .....            | 391.2                                | 451.0     | 302.4    | 371.4     | 402.3      | 447.2                             | 485.4     | 386.3    | 426.2     | 440.7      |
| 1986 .....            | 477.1                                | 554.0     | 358.9    | 450.1     | 495.7      | 534.7                             | 580.8     | 448.7    | 517.3     | 554.1      |
| 1986 Septiembre ..... | 448.5                                | 514.8     | 342.7    | 424.7     | 468.4      | 504.1                             | 540.2     | 431.5    | 489.1     | 533.6      |
| Octubre .....         | 460.7                                | 532.1     | 346.5    | 431.6     | 483.5      | 516.0                             | 557.5     | 435.8    | 495.8     | 542.6      |
| Noviembre .....       | 467.0                                | 541.8     | 348.6    | 440.3     | 488.3      | 521.9                             | 564.2     | 439.2    | 504.4     | 550.2      |
| 1987 Septiembre ..... | 556.6                                | 653.8     | 400.8    | 513.8     | 588.6      | 637.9                             | 713.9     | 496.8    | 602.0     | 672.2      |
| Octubre .....         | 563.2                                | 661.5     | 407.5    | 522.9     | 593.2      | 646.1                             | 721.7     | 507.0    | 613.8     | 675.3      |
| Noviembre .....       | 573.4                                | 674.2     | 417.3    | 533.2     | 600.1      | 659.8                             | 737.2     | 518.7    | 627.5     | 686.3      |
| <b>Cali</b>           |                                      |           |          |           |            |                                   |           |          |           |            |
| 1982 .....            | 244.4                                | 251.7     | 237.9    | 192.5     | 255.7      | 250.8                             | 243.4     | 271.3    | 205.0     | 251.6      |
| 1983 .....            | 288.6                                | 299.9     | 280.0    | 210.3     | 303.5      | 296.6                             | 293.3     | 307.3    | 233.5     | 303.3      |
| 1984 .....            | 340.8                                | 363.4     | 299.7    | 244.1     | 376.7      | 355.6                             | 361.3     | 342.5    | 277.1     | 375.0      |
| 1985 .....            | 412.2                                | 454.4     | 347.4    | 281.0     | 450.7      | 428.2                             | 447.3     | 398.0    | 313.9     | 439.9      |
| 1986 .....            | 503.5                                | 574.9     | 396.8    | 335.2     | 547.6      | 517.6                             | 554.5     | 455.8    | 390.9     | 525.9      |
| 1986 Septiembre ..... | 472.5                                | 524.7     | 385.6    | 316.9     | 525.2      | 486.0                             | 506.9     | 444.6    | 362.8     | 511.9      |
| Octubre .....         | 483.6                                | 540.8     | 388.9    | 320.8     | 538.0      | 495.2                             | 519.8     | 448.0    | 368.4     | 519.2      |
| Noviembre .....       | 492.9                                | 557.6     | 391.5    | 330.4     | 541.3      | 505.0                             | 534.5     | 452.0    | 376.1     | 523.2      |
| 1987 Septiembre ..... | 586.3                                | 666.3     | 448.5    | 389.2     | 658.3      | 601.4                             | 641.6     | 514.7    | 443.9     | 645.5      |
| Octubre .....         | 595.0                                | 679.7     | 452.2    | 394.9     | 664.7      | 609.8                             | 653.5     | 519.9    | 449.7     | 648.5      |
| Noviembre .....       | 605.3                                | 689.8     | 466.2    | 405.2     | 671.4      | 619.0                             | 661.8     | 529.8    | 455.5     | 660.0      |
| <b>Manizales</b>      |                                      |           |          |           |            |                                   |           |          |           |            |
| 1982 .....            | 238.7                                | 254.2     | 229.8    | 194.1     | 239.6      | 258.3                             | 263.8     | 268.7    | 189.4     | 225.5      |
| 1983 .....            | 273.1                                | 296.4     | 250.6    | 219.9     | 283.8      | 293.5                             | 302.2     | 293.9    | 214.5     | 277.2      |
| 1984 .....            | 317.6                                | 352.0     | 278.7    | 261.1     | 334.0      | 340.2                             | 353.2     | 329.1    | 257.8     | 337.2      |
| 1985 .....            | 383.4                                | 439.6     | 323.3    | 296.4     | 401.6      | 415.1                             | 453.3     | 368.8    | 289.0     | 399.2      |
| 1986 .....            | 459.7                                | 542.7     | 372.1    | 346.6     | 478.6      | 492.1                             | 547.7     | 413.1    | 338.4     | 492.4      |
| 1986 Septiembre ..... | 432.2                                | 496.8     | 358.4    | 338.8     | 458.6      | 460.7                             | 499.9     | 404.8    | 324.7     | 473.9      |
| Octubre .....         | 439.5                                | 508.8     | 361.3    | 340.8     | 465.6      | 470.6                             | 513.9     | 408.6    | 330.5     | 481.3      |
| Noviembre .....       | 451.2                                | 532.5     | 364.7    | 344.5     | 459.3      | 485.9                             | 538.7     | 411.2    | 332.0     | 488.2      |
| 1987 Septiembre ..... | 535.8                                | 650.6     | 418.3    | 387.0     | 552.4      | 584.6                             | 667.7     | 467.4    | 367.5     | 575.6      |
| Octubre .....         | 544.8                                | 667.3     | 421.5    | 392.3     | 556.7      | 594.0                             | 680.6     | 472.9    | 371.1     | 581.5      |
| Noviembre .....       | 555.3                                | 685.4     | 427.5    | 397.0     | 561.2      | 610.7                             | 706.8     | 478.9    | 373.4     | 584.2      |

8. 2. 1 Índice de precios al consumidor (continuación)

(Base diciembre 1978 = 100)

| Fin de:               | Nivel de ingresos medios (empleados) |           |          |           |            | Nivel de ingresos bajos (obreros) |           |          |           |            |
|-----------------------|--------------------------------------|-----------|----------|-----------|------------|-----------------------------------|-----------|----------|-----------|------------|
|                       | Total                                | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo | Total                             | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo |
| Medellín              |                                      |           |          |           |            |                                   |           |          |           |            |
| 1982 .....            | 241 8                                | 255 3     | 218 9    | 217 3     | 254 1      | 256 4                             | 255 1     | 274 8    | 216 2     | 237 3      |
| 1983 .....            | 285 3                                | 302 2     | 251 3    | 242 5     | 311 2      | 300 3                             | 300 3     | 310 1    | 245 1     | 302 1      |
| 1984 .....            | 343 6                                | 370 4     | 288 6    | 288 6     | 382 3      | 368 3                             | 380 0     | 359 5    | 286 9     | 377 7      |
| 1985 .....            | 424 2                                | 465 6     | 359 0    | 333 1     | 461 1      | 449 8                             | 470 9     | 434 0    | 332 6     | 453 6      |
| 1986 .....            | 521 7                                | 590 5     | 426 5    | 385 4     | 561 4      | 551 6                             | 588 7     | 510 0    | 389 9     | 570 2      |
| 1986 Septiembre ..... | 479 8                                | 521 3     | 405 2    | 374 5     | 532 6      | 503 2                             | 512 8     | 493 5    | 371 1     | 546 5      |
| Octubre .....         | 495 2                                | 545 2     | 412 7    | 378 0     | 546 6      | 519 6                             | 537 8     | 499 0    | 378 1     | 557 2      |
| Noviembre .....       | 505 3                                | 561 4     | 419 1    | 383 1     | 551 6      | 532 4                             | 556 9     | 504 9    | 382 2     | 564 0      |
| 1987 Septiembre ..... | 609 9                                | 691 6     | 491 9    | 436 9     | 656 8      | 647 4                             | 695 5     | 590 4    | 447 7     | 674 0      |
| Octubre .....         | 623 2                                | 713 7     | 499 8    | 440 5     | 674 2      | 663 6                             | 721 1     | 597 7    | 452 4     | 677 5      |
| Noviembre .....       | 639 8                                | 742 8     | 507 4    | 446 8     | 582 9      | 685 9                             | 755 7     | 608 3    | 458 5     | 684 8      |

| Fin de:               | Pasto |       |       |       |       |       |       |       |       |       |
|-----------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| 1982 .....            | 250 2 | 255 5 | 259 8 | 177 2 | 258 8 | 248 5 | 247 3 | 256 6 | 190 0 | 256 2 |
| 1983 .....            | 299 7 | 318 3 | 290 1 | 196 5 | 311 7 | 305 0 | 306 0 | 310 7 | 222 1 | 314 7 |
| 1984 .....            | 369 3 | 393 2 | 326 9 | 228 4 | 417 6 | 368 2 | 369 4 | 363 8 | 264 1 | 404 1 |
| 1985 .....            | 448 2 | 494 0 | 381 0 | 272 0 | 489 9 | 463 2 | 483 8 | 422 3 | 320 7 | 493 9 |
| 1986 .....            | 550 3 | 627 1 | 441 3 | 320 5 | 590 8 | 572 7 | 614 9 | 493 1 | 389 9 | 593 9 |
| 1986 Septiembre ..... | 510 1 | 561 0 | 426 0 | 308 8 | 568 2 | 528 9 | 550 9 | 476 6 | 369 2 | 581 4 |
| Octubre .....         | 522 7 | 580 3 | 431 9 | 313 4 | 576 7 | 541 9 | 568 6 | 482 7 | 379 6 | 587 0 |
| Noviembre .....       | 535 1 | 603 1 | 436 4 | 317 2 | 578 9 | 557 6 | 592 8 | 487 4 | 384 0 | 589 4 |
| 1987 Septiembre ..... | 639 3 | 736 7 | 504 9 | 362 7 | 680 9 | 664 0 | 718 9 | 549 2 | 449 2 | 707 1 |
| Octubre .....         | 655 3 | 764 4 | 512 6 | 367 1 | 685 5 | 682 3 | 744 5 | 559 7 | 454 6 | 711 5 |
| Noviembre .....       | 659 3 | 764 1 | 520 5 | 374 3 | 693 3 | 684 0 | 740 5 | 569 6 | 462 5 | 720 7 |

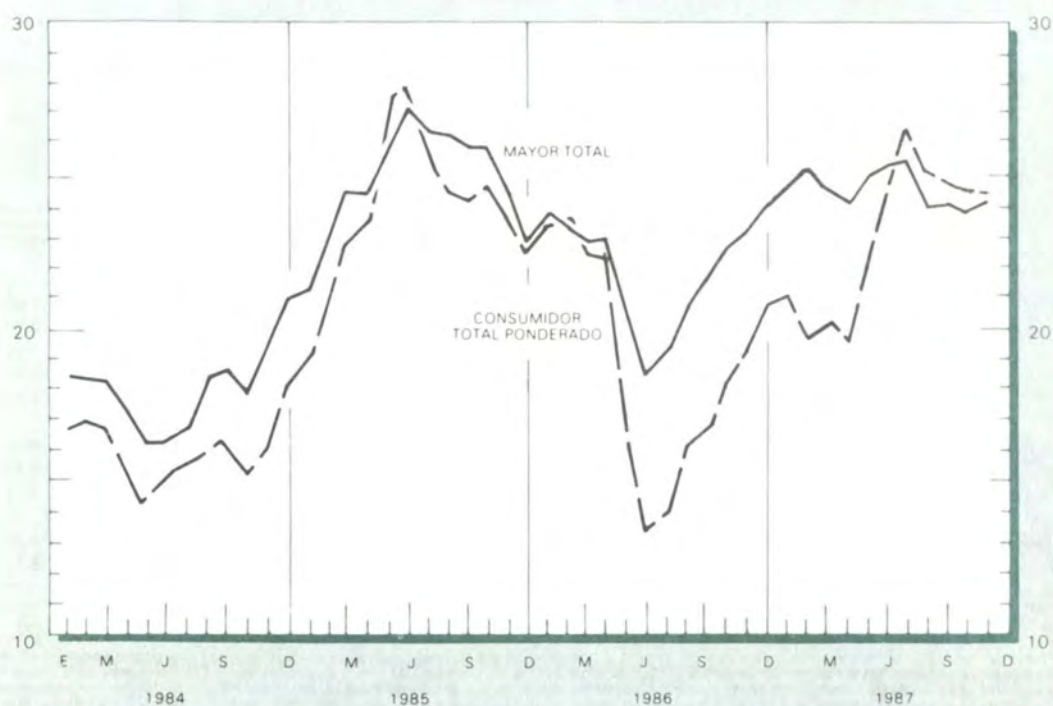
## 8. 2. 1 Índice de precios al consumidor (conclusión)

(Base diciembre 1978 = 100)

| Fin de:               | Índice nacional total (1) |           |          |           |            |
|-----------------------|---------------------------|-----------|----------|-----------|------------|
|                       | Total                     | Alimentos | Vivienda | Vestuario | Misceláneo |
| 1982 .....            | 254.2                     | 265.5     | 250.8    | 216.0     | 240.0      |
| 1983 .....            | 296.5                     | 311.3     | 285.4    | 244.2     | 291.4      |
| 1984 .....            | 350.7                     | 372.4     | 322.1    | 287.9     | 363.0      |
| 1985 .....            | 429.5                     | 475.6     | 372.0    | 334.9     | 433.2      |
| 1986 .....            | 519.4                     | 588.3     | 427.0    | 398.7     | 532.4      |
| 1986 Septiembre ..... | 486.2                     | 536.2     | 413.5    | 379.5     | 511.9      |
| Octubre .....         | 496.3                     | 550.8     | 418.1    | 385.1     | 521.6      |
| Noviembre .....       | 507.0                     | 567.9     | 422.4    | 389.9     | 527.1      |
| 1987 Septiembre ..... | 607.9                     | 697.9     | 483.3    | 452.6     | 631.2      |
| Octubre .....         | 619.3                     | 715.9     | 489.8    | 458.9     | 634.5      |
| Noviembre .....       | 632.4                     | 735.4     | 498.2    | 466.4     | 641.8      |

(1) Se refiere al índice de los niveles de ingresos medios y bajos, en conjunto. Nota: a partir de enero de 1979 se oficializó el nuevo índice de precios al consumidor cuyo período base es diciembre de 1978 = 100. Fuente: Departamento Administrativo Nacional de Estadística — DANE.

GRAFICO 12  
ÍNDICE DE PRECIOS AL POR MAYOR Y AL CONSUMIDOR  
VARIACIONES PORCENTUALES ANUALES





### 8. 3. 1 Variaciones porcentuales anuales de los índices de precios para algunos países (1)

(Fin de período)

| Países:              | Al por mayor |       |       |          | Al consumidor |         |       |          |
|----------------------|--------------|-------|-------|----------|---------------|---------|-------|----------|
|                      | 1984         | 1985  | 1986  | 1987     | 1984          | 1985    | 1986  | 1987     |
| Alemania .....       | 2.8          | 0.9   | -4.8  | -1.6(5)  | 2.0           | 1.8     | -1.1  | 0.9      |
| Argentina .....      | 625.0        | 363.9 | 57.9  | 186.3    | 688.0         | 385.4   | 81.9  | 165.8    |
| Bolivia .....        | (—)          | (—)   | (—)   | (—)      | 2 177.3       | 8 166.0 | ( )   | ( )      |
| Brasil .....         | 233.2        | 234.7 | 60.5  | 272.6(5) | 208.7         | 248.5   | 63.5  | 302.4(5) |
| Canadá .....         | 3.8          | 2.8   | ( )   | 4.0(4)   | 3.8           | 4.4     | 4.2   | 4.5(5)   |
| Chile .....          | 36.4         | 30.2  | 18.3  | 22.0     | 23.0          | 26.4    | 17.4  | 22.3     |
| Colombia (2) .....   | 21.2         | 23.0  | 24.4  | 24.1     | 18.3          | 22.5    | 20.9  | 24.8     |
| Costa Rica .....     | 12.2         | 7.7   | 11.9  | 9.7(5)   | 17.3          | 10.9    | 15.4  | 14.1(5)  |
| Ecuador .....        | 24.6         | 20.8  | ( )   | ( )      | 25.1          | 24.4    | 27.3  | 27.3     |
| España .....         | 8.6          | 6.7   | ( )   | 1.5(5)   | 9.0           | 8.2     | 8.3   | 4.6      |
| Estados Unidos ..... | 1.1          | 0.2   | -3.8  | 4.3      | 4.0           | 3.8     | 1.1   | 4.5      |
| Francia .....        | 9.4          | -1.8  | ( )   | ( )      | 6.7           | 4.7     | 2.1   | 3.1      |
| Italia .....         | 8.2          | 6.0   | -1.8  | 4.1(4)   | 9.4           | 8.8     | 4.2   | 4.7(3)   |
| Japón .....          | 0.4          | -4.2  | -9.9  | -0.2(5)  | 2.6           | 1.8     | -0.3  | 1.3(4)   |
| México .....         | 63.2         | 63.4  | 104.0 | 145.6(3) | 59.2          | 63.7    | 105.7 | 133.9(4) |
| Perú .....           | (—)          | (—)   | (—)   | (—)      | 111.5         | 158.3   | 62.9  | 88.2(4)  |
| Reino Unido .....    | 6.0          | 5.2   | 4.2   | 3.9      | 4.6           | 5.7     | 3.7   | 4.3(5)   |
| Uruguay .....        | 84.0         | 74.2  | 67.0  | 60.0     | 66.1          | 83.0    | 70.7  | 60.1     |
| Venezuela .....      | 23.8         | 13.0  | 18.7  | 50.8(5)  | 18.3          | 5.7     | 12.7  | 34.1     |

(1) Para los años 1984, 1985 y 1986 las cifras corresponden al mes de diciembre, para el año de 1987 se refieren al mes de octubre. (2) Al por mayor cifras del Banco de la República. Al consumidor, cifras del Departamento Administrativo Nacional de Estadística — DANE—. (3) Información correspondiente a julio; (4) a agosto y (5) a septiembre de 1987. Fuente: Estadísticas Financieras Internacionales del Fondo Monetario Internacional, enero de 1988.

### 8. 4. 1 Café. Precio interno, externo, mínimo de reintegro, cuota de retención e impuesto ad-valorem

| Fin de:               | Precios                                           |                                                          |                                                               | Porcentajes         |                                  |
|-----------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------|----------------------------------|
|                       | Interno<br>(1)<br>(pesos por carga<br>de 125 Kg.) | Externo<br>(2)<br>(Dólares por libra<br>de 453.6 gramos) | Mínimo de<br>reintegro (3)<br>(Dólares por saco<br>de 70 Kg.) | De retención<br>(4) | De impuesto<br>ad-valorem<br>(5) |
| 1982 .....            | 12 100.00                                         | 1.31                                                     | 206.50                                                        | 40.00               | 9.00                             |
| 1983 .....            | 14 400.00                                         | 1.41                                                     | 204.50                                                        | 58.00               | 6.50                             |
| 1984 .....            | 17 000.00                                         | 1.43                                                     | 201.40                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| 1985 .....            | 24 375.00                                         | 2.31(7)                                                  | 315.00                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| 1986 .....            | 41 250.00(6)                                      | 1.33(7)                                                  | 232.83                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| 1986 Septiembre ..... | 39 500.00(6)                                      | 1.96(7)                                                  | 294.43                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| Octubre .....         | 41 250.00(6)                                      | 1.69(7)                                                  | 294.43                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| Noviembre .....       | 41 250.00(6)                                      | 1.45(7)                                                  | 294.43                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| 1987 Septiembre ..... | 41 250.00(6)                                      | 1.09(7)                                                  | 155.83                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| Octubre .....         | 44 000.00                                         | 1.21(7)                                                  | 180.03                                                        | 68.00               | 6.50                             |
| Noviembre .....       | 44 000.00                                         | 1.28(7)                                                  | 188.71                                                        | 68.00               | 6.50                             |

(1) Precio de compra en el mercado interno del café pergamino tipo federación. A partir del 6 de marzo de 1986, \$ 31.875 se pagan en dinero efectivo y los restantes \$ 6.000, se pagan en Títulos de Ahorro Cafetero —TAC—. (2) Precio indicativo de los cafés "otros suaves" en el mercado de Nueva York, promedio de las cotizaciones de los cafés Guatemala (Prime washed), El Salvador (Central Standard) y México (Prime washed). (3) Es el valor mínimo en dólares que se debe reintegrar al Banco de la República por cada saco de 70 kilogramos exportados. (4) Cantidad de café pergamino que el exportador debe entregar al Fondo Nacional del Café, a través de la Federación Nacional de Cafeteros, equivalente a un porcentaje del café excelsos que se proyecte exportar. (5) Impuesto sobre el valor en moneda extranjera de los reintegros por exportaciones de café. Existen además impuestos que obligan a los exportadores a vender a la Federación Nacional de Cafeteros unas cantidades determinadas de café de calidades inferiores (5.5% de pasilla y 0.5% de ripio). (6) A partir del 6 de marzo de 1986 y hasta el 16 de octubre de 1987, el precio interno por carga de 125 kilogramos incluye \$ 6.000.00 pagaderos en Títulos de Ahorro Cafetero "TAC". (7) Promedio ponderado de "otros suaves" en Nueva York y Bremen/Hamburgo, así: Nueva York 75% y Bremen/Hamburgo 25%. Fuente: Federación Nacional de Cafeteros de Colombia.



8. 5. 1 Índice de costos para la construcción de vivienda en Bogotá, D. E. (1)

(Base diciembre 1980 = 100)

| Fin de:         | Materiales para obra negra |              |          |                     |       |        |          |                          |                          |          |        |
|-----------------|----------------------------|--------------|----------|---------------------|-------|--------|----------|--------------------------|--------------------------|----------|--------|
|                 | Total                      | Cemento gris | Concreto | Agregados minerales | Acero | Madera | Ladrillo | instalaciones sanitarias | Instalaciones eléctricas | Cubierta | Equipo |
| 1982 .....      | 148.1                      | 117.4        | 176.3    | 191.3               | 114.3 | 141.7  | 141.2    | 148.7                    | 150.9                    | 169.8    | 146.0  |
| 1983 .....      | 170.7                      | 137.7        | 197.5    | 198.9               | 141.0 | 151.8  | 162.9    | 178.2                    | 177.9                    | 194.0    | 176.9  |
| 1984 .....      | 208.2                      | 160.3        | 244.7    | 233.1               | 191.6 | 163.7  | 189.8    | 231.6                    | 223.9                    | 219.0    | 208.7  |
| 1985 .....      | 255.2                      | 199.0        | 277.2    | 272.6               | 283.1 | 196.2  | 200.7    | 287.6                    | 278.5                    | 275.6    | 208.7  |
| 1986 .....      | 339.1                      | 258.4        | 349.7    | 435.7               | 347.6 | 319.2  | 259.4    | 405.5                    | 360.0                    | 343.8    | 269.0  |
| 1986 Septiembre | 328.7                      | 255.7        | 349.7    | 406.4               | 314.4 | 296.9  | 239.3    | 405.5                    | 360.0                    | 343.0    | 269.0  |
| Octubre ....    | 335.9                      | 256.0        | 349.7    | 422.3               | 345.6 | 219.2  | 244.1    | 405.5                    | 360.0                    | 343.0    | 269.0  |
| Noviembre       | 337.6                      | 258.4        | 349.7    | 426.6               | 347.6 | 319.2  | 250.9    | 405.5                    | 360.0                    | 343.8    | 269.0  |
| 1987 Septiembre | 434.7                      | 332.4        | 440.3    | 575.4               | 427.2 | 359.9  | 303.4    | 557.9                    | 504.9                    | 429.6    | 376.8  |
| Octubre ....    | 446.9                      | 352.1        | 488.0    | 575.4               | 447.0 | 360.0  | 311.4    | 557.9                    | 504.9                    | 429.6    | 376.8  |
| Noviembre       | 450.7                      | 362.5        | 488.0    | 575.4               | 447.0 | 382.7  | 317.9    | 557.9                    | 504.9                    | 431.9    | 376.8  |

| Fin de:             | Materiales para acabados |       |                |             |          |                                  |                          |         |        |                              | Obra de mano | Costo total de la edificación (3) |
|---------------------|--------------------------|-------|----------------|-------------|----------|----------------------------------|--------------------------|---------|--------|------------------------------|--------------|-----------------------------------|
|                     | Total                    | Pisos | Revestimientos | Carpintería |          | Aparatos y accesorios sanitarios | Instalaciones especiales | Pintura | Equipo | Total materiales básicos (2) |              |                                   |
|                     |                          |       |                | Madera      | Metálica |                                  |                          |         |        |                              |              |                                   |
| 1982 .....          | 149.7                    | 142.9 | 149.8          | 172.7       | 130.2    | 158.2                            | 144.1                    | 149.7   | 145.5  | 148.8                        | 164.5        | 152.3                             |
| 1983 .....          | 178.5                    | 182.7 | 174.0          | 201.0       | 160.5    | 196.4                            | 148.1                    | 179.2   | 179.2  | 173.9                        | 200.9        | 179.9                             |
| 1984 .....          | 223.9                    | 253.0 | 222.1          | 263.1       | 176.7    | 250.2                            | 171.2                    | 221.4   | 217.2  | 214.5                        | 240.2        | 220.2                             |
| 1985 .....          | 294.3                    | 340.4 | 270.2          | 322.4       | 239.3    | 306.8                            | 264.2                    | 311.5   | 217.2  | 270.3                        | 279.5        | 272.3                             |
| 1986 .....          | 370.7                    | 422.5 | 344.4          | 390.2       | 337.0    | 368.5                            | 319.1                    | 381.8   | 316.1  | 351.3                        | 334.3        | 347.5                             |
| 1986 Septiembre ... | 363.8                    | 400.6 | 324.3          | 390.2       | 337.0    | 368.5                            | 315.8                    | 376.8   | 316.1  | 342.1                        | 329.8        | 339.4                             |
| Octubre .....       | 366.7                    | 400.6 | 344.4          | 390.2       | 337.0    | 368.5                            | 316.6                    | 376.8   | 316.1  | 347.7                        | 333.5        | 344.6                             |
| Noviembre ....      | 370.6                    | 422.5 | 344.4          | 390.2       | 337.0    | 368.5                            | 318.8                    | 381.8   | 316.1  | 350.4                        | 334.3        | 346.8                             |
| 1987 Septiembre ... | 482.8                    | 560.7 | 419.2          | 485.7       | 466.9    | 438.1                            | 442.0                    | 505.0   | 434.1  | 453.3                        | 409.3        | 443.5                             |
| Octubre .....       | 484.8                    | 560.7 | 419.2          | 485.7       | 470.2    | 438.1                            | 446.1                    | 505.0   | 434.1  | 461.8                        | 411.2        | 450.6                             |
| Noviembre ....      | 496.8                    | 621.3 | 419.2          | 488.2       | 473.8    | 438.1                            | 451.4                    | 505.0   | 434.1  | 468.8                        | 412.9        | 456.3                             |

(1) Corresponde al promedio ponderado de vivienda unifamiliar, según tipo de acabado y multifamiliar, según tamaño. (2) Incluye materiales para obra negra y acabados. (3) Incluye materiales básicos y obra de mano. Fuente: Cámara Colombiana de la Construcción —CAMACOL— Seccional de Cundinamarca

# 8. 6. 1 Precios internacionales de metales y otros productos

(Dólares por unidad de comercialización)

| Fin de:           | Oro (1)   |        | Plata                 | Platino | Estaño | Plomo                | Aluminio | Mercurio |
|-------------------|-----------|--------|-----------------------|---------|--------|----------------------|----------|----------|
|                   | Londres   | Zurich | Nueva York            |         |        |                      |          |          |
|                   | Onza troy |        | Libra de 453.6 gramos |         |        | Frasco de 34.5 kilos |          |          |
| 1982 .....        | 456.90    | 460.50 | 10.90                 | 391.00  | 5.50   | 0.21                 | 0.48     | 385.00   |
| 1983 .....        | 382.40    | 380.50 | 8.95                  | 389.00  | 5.68   | 0.25                 | 0.76     | 329.00   |
| 1984 .....        | 309.20    | 309.50 | 6.36                  | 292.00  | 5.35   | 0.20                 | 0.50     | 322.50   |
| 1985 .....        | 326.85    | 327.00 | 5.83                  | 334.50  | 4.00   | 0.19                 | 0.53     | 276.50   |
| 1986 .....        | 388.75    | 388.50 | 5.37                  | 468.50  | 3.06   | 0.29                 | 0.54     | 225.00   |
| 1986 Agosto ..... | 384.70    | 385.00 | 5.16                  | 595.00  | 2.56   | 0.23                 | 0.56     | 192.50   |
| Septiembre ....   | 423.20    | 422.00 | 5.58                  | 595.00  | 2.59   | 0.24                 | 0.56     | 177.50   |
| Octubre .....     | 401.00    | 401.00 | 5.65                  | 575.00  | 2.86   | 0.27                 | 0.53     | 215.00   |
| 1987 Agosto ..... | 453.40    | 456.00 | 7.45                  | 600.00  | 3.16   | 0.42                 | 0.84     | 327.50   |
| Septiembre ....   | 459.50    | 459.50 | 7.59                  | 590.00  | 3.16   | 0.42                 | 0.84     | 357.50   |
| Octubre .....     | 468.80    | 468.50 | 6.95                  | 542.50  | 3.23   | 0.42                 | 0.84     | 365.00   |

| Fin de:           | Cobre                               | Cinc | Níquel           | Carbón              | Petróleo       |           | Azúcar                              | Arroz             | Trigo | Tabaco |
|-------------------|-------------------------------------|------|------------------|---------------------|----------------|-----------|-------------------------------------|-------------------|-------|--------|
|                   | En el mercado de los Estados Unidos |      |                  |                     | Arabia Saudita | Venezuela | En el mercado de los Estados Unidos |                   |       |        |
|                   | Libra de 453.6 gramos               |      | Tonelada métrica | Barril (42 galones) |                | Libra     | Tonelada métrica                    | Bushel (35 kilos) | Libra |        |
| 1982 .....        | 0.75                                | 0.39 | 1.80             | 62.13               | 33.07          | 32.03     | 0.06                                | 396.83            | 4.35  | 1.88   |
| 1983 .....        | 0.70                                | 0.49 | 2.23             | 65.43               | 28.60          | 27.03     | 0.08                                | 385.81            | 4.18  | 1.79   |
| 1984 .....        | 0.63                                | 0.43 | 2.26             | 66.50               | 28.20          | 27.03     | 0.04                                | 365.96            | 4.07  | 1.97   |
| 1985 .....        | 0.67                                | 0.34 | 2.01             | 39.91               | ( )            | 25.85     | 0.05                                | 385.81            | 3.73  | 1.74   |
| 1986 .....        | 0.62                                | 0.43 | 1.74             | 37.96               | ( )            | 25.85     | 0.06                                | 310.85            | 2.92  | 1.56   |
| 1986 Agosto ..... | 0.60                                | 0.42 | 1.87             | ( )                 | ( )            | ( )       | 0.06                                | 339.51            | 2.78  | 1.52   |
| Septiembre .....  | 0.64                                | 0.45 | 1.81             | 36.87               | ( )            | ( )       | 0.05                                | 328.49            | 2.82  | 1.62   |
| Octubre .....     | 0.62                                | 0.47 | 1.76             | 36.41               | ( )            | ( )       | 0.05                                | 317.46            | 2.85  | 1.55   |
| 1987 Agosto ..... | 0.79                                | 0.44 | 2.54             | ( )                 | ( )            | ( )       | 0.06                                | 297.62            | 2.85  | 1.51   |
| Septiembre .....  | 0.85                                | 0.43 | 2.54             | 34.55(2)            | 17.52          | ( )       | 0.06                                | 315.05            | 3.05  | 1.62   |
| Octubre .....     | 0.87                                | 0.41 | 2.73             | 34.55(2)            | 17.52          | ( )       | 0.07                                | 394.62            | 3.10  | 1.63   |

| Fin de:           | Malz    | Sorgo            | Cacao      | Algodón   | Aceite de: |                  | Banano                               |
|-------------------|---------|------------------|------------|-----------|------------|------------------|--------------------------------------|
|                   | Chicago | Estados Unidos   | Nueva York | Liverpool | Palma      | Soya             | América Latina en puertos de EE. UU. |
|                   | Bushel  | Tonelada métrica | Libra      | Libra     | Malasia    | Ptos. holandeses | Libra                                |
| 1982 .....        | 2.41    | 133.00           | 0.75       | 0.69      | 376.00     | 399.00           | 0.16                                 |
| 1983 .....        | 3.32    | 131.74           | 1.15       | 0.89      | 695.00     | 644.00           | 0.16                                 |
| 1984 .....        | 2.72    | 111.11           | 0.97       | 0.72      | 592.00     | 630.00           | 0.14                                 |
| 1985 .....        | 2.50    | 99.58            | 1.08       | 0.48      | 390.00     | 470.00           | 0.14                                 |
| 1986 .....        | 1.73    | 68.74            | 0.90       | 0.60      | 293.00     | 320.00           | 0.15                                 |
| 1986 Agosto ..... | 1.74    | 62.53            | 0.94       | 0.37      | 197.00     | 271.00           | 0.15                                 |
| Septiembre .....  | 1.52    | 64.46            | 1.01       | 0.44      | 207.00     | 276.00           | 0.19                                 |
| Octubre .....     | 1.46    | 69.00            | 0.94       | 0.51      | 272.00     | 319.00           | 0.18                                 |
| 1987 Agosto ..... | 1.49    | 67.19            | 0.96       | 0.83(2)   | 299.00     | 322.00           | 0.16                                 |
| Septiembre .....  | 1.72    | 68.70            | 0.90       | 0.84      | 335.00     | 330.00           | 0.18                                 |
| Octubre .....     | 1.84    | 74.10            | 0.87       | 0.76      | 353.00     | 348.00           | 0.16                                 |

(1) La cotización del mercado de Zurich se refiere al promedio de compra y venta al cierre del mercado. La de Londres corresponde a la registrada en la hora 15.00 Fixed. (2) Información correspondiente a agosto de 1987. Fuentes: Agencia de Noticias Reuter, **Metals Week** y Estadísticas Financieras Internacionales, del Fondo Monetario Internacional, enero de 1988.